

Välkomna tillbaka! Schwedisch für Fortgeschrittene

Lösungen zum Arbeitsbuchteil und Transkriptionen

► Die Lösungen zum Lektionsteil befinden sich im Lärarhandledning.

1 Välkomna tillbaka!

1

Var bor du? / Hur länge har du bott här? / När fyller du år? / Vad gillar du i Sverige? / Vad gör du på fritiden? / Vad gjorde du i helgen? / Vart skulle du helst vilja åka? / Vad heter du? / Vad jobbar du med? / Varifrån kommer du? / Varför läser du svenska? / Hur länge har du läst svenska? / Vad talar du för språk? / Vilken är din favoritfilm? / Hur var din semester? / Vilken bok läste du senast? / Hur hade du det på semestern?

2

1. hinna, Orkar, orkar, hinner | 2. Hinner, hann
3. hinner, orkar | 4. hunnit, orkar

3

Förslag:

Om jag var i ditt ställe skulle jag ställa en väckarklocka.
I ditt ställe skulle jag förbereda ett möte lite tidigare.
Om jag var i ditt ställe skulle jag använda en almanacka.
I ditt ställe skulle jag koncentrera mig på en uppgift.
Om jag var i ditt ställe skulle jag planera mina köp bättre.
I ditt ställe skulle jag inte göra så många impulsköp.
I ditt ställe skulle jag spara alla kvitton på ett särskilt ställe.

4

generös, lojal, lycklig, humoristisk, modig, nyfiken, otålig, vänlig

5

1. otålig | 2. nyfiken | 3. generös | 4. lojal |
5. vänlig | 6. modig

8

1. planerade | 2. köpte | 3. reste | 4. gick | 5. bodde |
6. hade | 7. övernattade | 8. åt, drack |
9. satt, tittade | 10. skickade, skrev | 11. kom, var

9

1. Har du varit ...? | 2. Jag har rest ..., jag har aldrig varit ... | 3. Jag har alltid drömt om ... | 4. Nu har jag sett ... | 5. ...har Jan tagit examen ... | 6. ... har jag sovit ... | 7. Nu har det slutat ... | 8. Ulf har bott ...

10

1. Har ni bott ...? Vi flyttade in ... | Det var när jag började arbeta ... | ... vi har ju också målat och tapetserat och köpt ...
2. Har du sett ...? Då tittade jag ... | ... det inte gick ... | Hon vann inte något ... | ... som alltid har varit ...
3. Har du hört att "Andra generationen" har kommit ut ...? Jag har inte hört ... | Bandet startade ... | Det var ... som kom ... | 2004 gav de ut ... | 2008 tävlade de ... men tyvärr kom låten inte ...

11

1. d. | 2. f. | 3. b. | 4. a. | 5. e. | 6. h. | 7. c. | 8. g.

2 Språk och kommunikation

1

1. termin | 2. kolla | 3. ordföljd | 4. fel | 5. prov |
6. stava | 7. svordom | 8. våga | 9. läxor
Lösningsord: modersmål

2

1. d | 2. c. | 3. e. | 4. f. | 5. b. | 6. g. | 7. a.

3

Möjligheter:

läsa anvisningar / romaner / svenska |
prata / tala svenska | prata / tala med barn /
myndigheter / kurskamrater |
kolla på filmer | öva nya ord / svenska |
förstå anvisningar / nya ord / svenska |
fylla i övningar / nya ord |
skriva upp nya ord |
lära sig nya ord / utantill / svenska |
översätta anvisningar / en historia / romaner /
nya ord / till svenska | rätta fel |
slå upp nya ord / i en ordbok | berätta en historia

4

1. lära mig | 2. läser, studerar, pluggar |
3. läsa | 4. lära sig | 5. läst, studerat, pluggat |
6. läser, studerar, pluggar | 7. lärt mig

5

1. rejält, flytande / obehindrat | 2. positivt |
3. flytande / obehindrat | 4. utantill | 5. väldigt

6

1. våga | 2. så klart | 3. för ... skull | 4. läxor |
5. obehindrat | 6. förälskad | 7. den vägen |
8. föremål | 9. vistas | 10. vara duktig på

7

1. sin | 2. hans | 3. hans | 4. sin | 5. deras |
6. sina | 7. sin | 8. Hans | 9. hennes | 10. sitt |
11. Hans | 12. sina

8

1. om | 2. På | 3. på, på | 4. om, i | 5. om |
6. för | 7. Tack vare | 8. I, från

9

1. a. | 2. a. | 3. b. | 4. a. | 5. b.

10

1. d. | 2. a. | 3. g. | 4. h. | 5. b. | 6. e. | 7. i. | 8. f. | 9. c.

11

1. inte på långa vägar | 2. betydligt |
3. innan jag förstår den | 4. eftersom jag ändå fattar
sammanhanget | 5. för att utmana mitt språksinne

3 Etapper i livet

1

- a. föddes, kom, började, lärde
b. tog, slutade, fick
c. såg, sökte, skulle, åkte, fick, stannade
d. träffade, blev, gifte sig
e. behövde, frågade, ville, sjöng, skrev
f. ställde, vann, blev, låg, skildes, startade

2

- a.
bott, gift sig, gratulerat
gjort, hyrt, lärt sig
läst, pratat, rest
sett, skrivit, tagit
träffat, varit

b.

1. lärt mig | 2. skrivit | 3. hyrt | 4. bott, varit |
5. gift sig | 6. gjort | 7. gratulerat

3
Förslag:

Jag tog körkort innan jag hade börjat min första tjänst.
Jag gick i skolan tills jag var 19 år.
Jag flyttade inte hemifrån förrän jag kunde betala.
Mina föräldrar köpte en hund när min bror gjorde
lumpen.
Jag flyttade hemifrån när min bror hade gjort lumpen.
Jag var mamma/pappaledig medan mina barn var små.

4

1. Efter samtalet med mina kusiner bestämde vi ...
2. Efter studenten bodde jag ...
3. Peter var ungdomsledare till 30-årsåldern.
4. Före konfirmationen fick Maria en ny cykel ...
5. Efter filmen åt vi ...
6. Under lunchen diskuterade vi ...
7. Efter middagen gick vi ...

5

1. klarar sig | 2. ensamstående | 3. bor de inte tillsam-
mans | 4. barn till hennes partner sedan tidigare |
5. de som bor intill mig | 6. betona | 7. blivit större |
8. hälsa på varandra jämt och samt

6

1. hennes, sina, deras | 2. sin | 3. sina | 5. sina |
6. hennes, sitt | 7. hans, deras | 8. sin | 10. hennes,
sitt, deras, sitt

7

1. Anders säger att det inte finns något bättre än att
se barn växa upp.
2. Eva poängterar att hon absolut inte vill lägga sig i.
3. Hon säger också att hon inte heller vill tränga sig på.
4. Hela familjen betonar att detta inte är Bullerbyn.
5. Martin menar att det alltid finns någon som kan
hjälpa till.

8
-ing:

programmering, utveckling

-ning:

begravning, dammsugning, flyttning, matlagning,
målning, barnpassning, fönsterputsning, sjukskrivning,
strykning, städning, undervisning, utbildning

utan ändelse:

dröm, hjälp, flytt, köp, svar, träff, biltvätt

9

1. e. | 2. j. | 3. f. | 4. b. | 5. g. | 6. c. |
7. a. | 8. i. | 9. d. | 10. h.

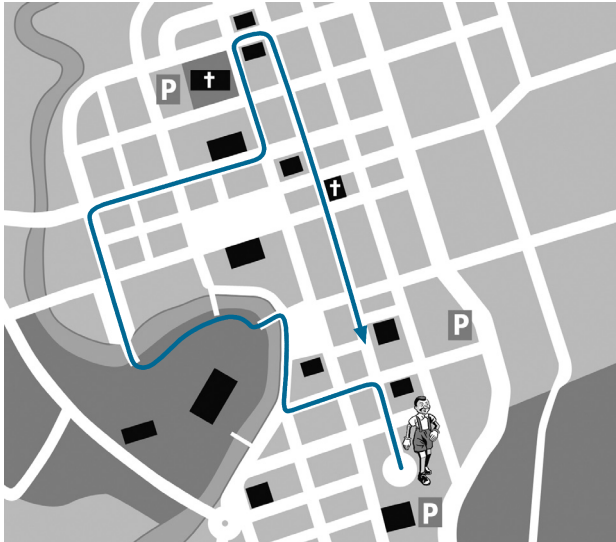
Repetition 1

Läsförståelse

1. C. | 2. D. | 3. I. | 4. H. | 5. A. | 6. G. | 7. K.

Hörförståelse

Uppgift 1

Uppgift 2

1. Flyget på torsdag morgon.
2. Klockan 10:10. / Tio över tio (på förmiddagen).
3. (Hon lämnar) sitt mobilnummer.
4. För säkerhets skull. / Om det händer någonting. / Om Isabell hamnar i en bilkö.
5. Om de blir försenade.

Ord och grammatik

Kerstin föddes i USA

1. flyttade | 2. hem | 3. när | 4. var | 5. år | 6. Den | 7. tiden | 8. de | 9. ett | 10. gammalt | 11. som | 12. utanför | 13. Det | 14. område | 15. stora | 16. Hon | 17. hennes | 18. lekte | 19. hemma | 20. varandra

Farmors 80-årsdag

1. kom | 2. stod | 3. lång | 4. människor | 5. dörren | 6. vardagsrummet | 7. ville | 8. Vi | 9. köpt | 10. liten | 11. eftersom | 12. själv | 13. tavlor | 14. hon | 15. ung | 16. det | 17. rummet | 18. alla | 19. på | 20. runt

4 Hur blir framtiden?

1

Miljöproblem:

avfall, giftiga avgaser, orkaner, skräp, sopor, utsläpp av växthusgaser, översvämningar

Förslag till lösningar:

bränslesnåla bilar, grön el, kollektivtrafik, samåkning, solfångare, sopsortering, vindkraftverk, återvinning

2

1. slösar, släcker | 2. Stäng av | 3. en vattenkokare | 4. ökar | 5. avgaser | 6. återvinning | 7. avfall, mediciner | 8. ökat

3

1. h. | 2. b. | 3. a. | 4. f. | 5. e. | 6. g. | 7. d. | 8. c.

4

1. odlat, odlad, odlat, odlade
2. glömt, glömd, glömt, glömda
3. stekt, stekt, stekt, stekta
4. klätt, klädd, klätt, klädda
5. bjudit, bjuden, bjudet, bjudna
6. brutit, bruten, brutet, brutna
7. gjort, gjord, gjort, gjorda

5

1. gjorda, färgade | 2. odlad | 3. ökad | 4. godkända | 5. känt | 6. producerade | 7. klädd | 8. brutet | 9. använda | 10. bjudna

7

1. Framtidens bilar kommer att vara mycket energisnåla än nu.
2. Vad gör du / ska du göra / tänker du göra i kväll?
3. Det blir / kommer att bli fullt på tågen i helgen.
4. Stiger elpriset? / Ska elpriset stiga? / Kommer elpriset att stiga?
5. Vi hälsar på / ska hälsa på / tänker hälsa på våra släktingar i sommar.
6. Reparationerna av huset blir / kommer att bli dyrare än planerat.
7. Nästa vecka blir vädret / kommer vädret att bli regnigt och mulet.
8. Det blir / ska bli gott att äta middag nu.
9. Vi förstår aldrig / kommer aldrig att förstå hur det var förr i tiden.

8

aktiviteter	Helena	Malte
slänga mat	några gånger i veckan	väldigt sällan
äta nötkött	två, tre gånger i veckan	aldrig
äta annat kött	då och då	
äta fisk	minst en gång i veckan	
äta vegetariskt		varje dag

9

bäst-före-datum, lukta, lunchlådor, matkasse, soporna

10

1. l. | 2. k. | 3. g. | 4. j. | 5. c. | 6. e. | 7. b. | 8. f. |
9. d. | 10. i. | 11. m. | 12. a. | 13. h.

10

1. I och för sig skulle jag kunna sälja bilen men den är väldigt bekväm. / I och för sig är det bekvämt att ha en bil men jag skulle kunna sälja den ändå.
2. I och för sig är det praktiskt med nätshopping men jag är inte övertygad att det är säkert att beställa på nätet.
3. I och för sig är jag trött men jag lagar middagen i alla fall.
4. I och för sig har vi inte råd men vi måste köpa ett nytt kylskåp ändå. / I och för sig måste vi köpa ett nytt kylskåp men vi har inte råd.
5. I och för sig gillar vi läraren men han är sträng. / I och för sig är läraren sträng men vi gillar honom ändå.

5 Förändringar

1

Förslag:

Jag har bestämt mig för att byta yrke.

Jag drömmer om ett eget företag.

Katja funderar på att bli flygvärdinna.

Hon är bra på att ta hand om olika sorters passagerare.

Men hon kommer säkert att tröttna på de obekväma arbetstiderna.

Många har blivit tvungna att arbeta mindre.

2

driva ett eget företag | förverkliga en dröm |
gå på en utbildning | jobba deltid / över |
vänta barn | öppna ett eget företag

3

1. tröttna | 2. vakna | 3. somna | 4. kallna |
5. rodna | 6. tystna | 7. svalna | 8. blekna

4

1. rodnar | 2. kallna | 3. somna | 4. vaknade |
5. tystnade | 6. tröttna

5

1. Cecilia sa att hon alltid hade drömt om att få måla och rita.
2. Hon berättade att hon hade blivit sjuksköterska av en slump.
3. Hon tyckte att det var kul att kunna hjälpa människor.
4. Men hon tyckte också att det var ett tungt och ansträngande yrke.
5. Hon talade om att hon hade sagt upp sig.
6. Hon berättade att hon skulle öppna en egen ateljé nu.
7. Hon trodde att hon skulle sakna sina kollegor.
8. Men hon var säker på att hon inte skulle sakna de oregelbundna arbetstiderna.

6

1. Det var Mikael. Han sa att han hade hittat boken.
2. Han skulle skicka den i morgon.
3. Han frågade när du skulle på intervjun.
4. Han undrade om han kunde hjälpa dig med något mer?
5. I så fall skulle du ringa.
6. Han sa att de säkert skulle fråga vad du vet om företaget.
7. Han tyckte att du skulle titta på deras hemsida.
8. Där stod det viktigaste, sa han.

7

1. Berätta om ditt jobb! | 2. Trivs du med jobbet? |
3. Vad gör arbetet så bra? | 4. Hur kom det sig att du sökte till utbildningen? | 5. Vilka egenskaper krävs för att bli flygledare?

8

o-: obekvä, oberoende, oengagerad, ointressant,
olika, olycklig, omöjlig, opolitisk, orättvis, osäker,
otrygghet, ovanlig, oviktig, ovän, ovänlig

miss-: missnöjd

van-: vantrivas

9

a
erfarenhet | tredjedel | fattigdom |
anställning | förändring

b
femtedel | medmänsklighet | mening | möjlighet |
simning | trygghet | utbildning | verksamhet

10

arbetsförmedling | arbetstid | brottsoffer |
favorityrke | flygvärdinna | fotboll | friidrott |
hjälporganisation | idrottsförening | läxhjälp |
textilindustri | återanvända | äldreverksamhet

11

1. kontor | 2. gruppen | 3. gång | 4. gången |
5. tåg | 6. perrongen | 7. kaffesort, gången

12

Vi ska göra en insamling eftersom vi behöver pengar
till ett nytt projekt.
Frida fyller år i morgon. Därför måste vi köpa blommor.
Jag vill gärna flytta till Lund därför att jag har många
vänner där.
Mitt jobb är varierande. Därför trivs jag bra med det.
Jag är med i en förening för att jag vill träffa nya
människor.

6 Har du hört, har du sett?

1

1. c. | 2. d. | 3. e. | 4. a. | 5. b.

2

1. Sillfiléerna skärs i mindre bitar.
2. Senapen, sockret och vinägern blandas i en skål.
3. Oljan vispas ner droppvis.
4. Dillen rörs i.
5. Sillbitarna vänds ner i såsen.

3

1. har uppfunnits | 2. sägs, ses | 3. översatts |
4. importerades | 5. sålts | 6. grundades, trycks, läses

4

1. sändes | 2. stals, ställts | 3. rapporterades |
4. skadades | 5. förts | 6. förbjudas | 7. föddes |
8. höjs | 9. beundrades | 10. larmades

5

1. Tjuven fördes till polisstationen. /
Tjuven blev förd till polisstationen.
2. Händelsen polisanmäldes. /
Händelsen blev polisanmäld.
3. Han dömdes till fängelse i går. /
Han blev dömd till fängelse i går.
4. Alla hennes smycken har stulits. /
Alla hennes smycken har blivit stulna.

6

1. Barnen blev hämtade av min svåger på stationen.
2. Alla hennes smycken blev stulna vid inbrottet.
3. Segraren blev gratulerad av hela teamet.
4. Sara och jag blev bjudna på lunch av Eva.
5. Spärra din mobiltelefon om den blir stulen.
6. Boken blev presenterad av författaren på bokmässan.

7

a
1. lyckats | 2. minns | 3. umgås | 4. finns |
5. misslyckats | 6. trivs

8

1. Just nu, där | 2. Först, men | 3. Tack vare |
4. Trots | 5. I alla fall | 6. När det gäller, men |
7. efter att

9

a
1. d. | 2. f. | 3. e. | 4. a. | 5. c. | 6. b.

b
1. barnbok | 2. fackbok | 3. ungdomsbok |
4. lärobok | 5. barnbok | 6. roman

c
6 | 4 | 1 | 2 | 5 | 3

Repetition 2

Läsförståelse

Uppgift 2

1. Mening	6	2. Mening	10
3. Mening	12	4. Mening	16
5. Mening	20	6. Mening	0
7. Mening	26		

Hörförståelse

Uppgift 1

Rätt alternativ: bild C

Uppgift 2

a.	-	d.	Program 2
b.	Program 3	e.	Program 1
c.	-	f.	-

Ord och Grammatik

1. började | 2. långa | 3. sommarstugan | 4. trivdes |
5. på | 6. och | 7. ville | 8. det | 9. livet | 10. Och |
11. såg | 12. annonsen | 13. att | 14. skulle |
15. reste | 16. dit | 17. förälskade | 18. köpte |
19. flyttade | 20. kände

7 Vårt avlånga land

1

1. 1.574 km, 9 miljoner invånare | 2. 20,5 invånare |
3. 800.000 människor | 4. 25 landskap, 21 län,
290 kommuner | 5. 53 % | 6. 77 år, 82 år

2

Förslag:

Syn:

blomma, gräs, jordgubbe, ljus, regn, snö, titta,
utsikt, vatten, öga

Hörsel:

buller, ljud, lyssna, lärkorna sjunger, musik, regn,
vatten, öra

Lukt:

avgaser, blomma, gräs, hembakat bröd, jordgubbe,
kryddväxter, nyrökt fisk, näsa, rökig, vitlök

Smak:

besk, hembakat bröd, jordgubbe, kryddväxter, mun,
nyrökt fisk, peppar, salt, surt, sött, vatten, vitlök

Känsel:

gräs, hand, hård, mjuk, regn, snö, törst, vatten

3

Gotland är Sveriges största ö.
Karesuando är Sveriges nordligaste kyrkby.
Kebnekaise är Sveriges högsta berg.
Klarälven är Sveriges längsta älv.
Liseberg är Sveriges största nöjespark.
Smygehuk är Sveriges sydligaste punkt.
Treriksörset är Sveriges nordligaste punkt.
Vänern är Sveriges största sjö.

4

1. Mina bästa minnen, de långa somrarna |
2. ett stiligt vitt hus | 3. ett eget litet rum, stora
hästbilder | 4. Mitt stora intresse | 5. det vita huset,
mormors vackra trädgård, det nyklippta gräset |
6. små gula kycklingar, bruna kor | 7. den varma
mjölken, den svala källaren | 8. en brun hund, vita
fläckar, sin runda korg | 9. den lilla sjön, mormors
goda kakor | 10. en riktig svensk sommar

5

bergig, blåsig, buskig, dimmig, klippig, molnig,
regnig, skogig, solig, stenig, stormig

6

Det svenska jordbruket upptar ungefär 8% av
Sveriges totala yta.
Skog täcker stora delar av landet.
Östergötlands län är det fjärde största länet i Sverige.
Jag måste hitta en bra karta över Sverige.

Orsaken till olyckan är fortfarande okänd.

Jag tror att innehållet i tidningen är intressant
för ungdomar.

På vintern är det viktigt att ha bra däck på bilen.

Tyvärr har jag glömt titeln på boken.

Syftet med resan var att besöka skolor.

7

a

1. stund | 2. storm | 3. ögon | 4. öron | 5. vart |
6. ner | 7. därför att | 8. än | 9. indelad |
10. stort, rutigt | 11. utan att | 12. stora, rutiga

b

1. Nils | 2. Selma Lagerlöf | 3. ca 100 år |
5. genom Sverige | 6. barn

8

1. Bortsprungen | 2. bortglömd | 3. borttappade |
4. uppäten | 5. omtyckt | 6. påkörd | 7. bortrest

9

1. hemgjord, mörkrostad | 2. nyfångade, finklippt |
3. lättvispad | 4. råreven | 5. ugnstek, nykokt |
6. varmrökt | 7. välsorterade, färdiglagade, djupfrysta

8 Göra sig hörd

1

småprat:

banar väg för viktigare samtal / är onödigt och slöseri
med tid / visar att man bryr sig om andra och deras
intressen

ett möte:

borde avslutas i tid / är bra om alla håller sig till
ämnet / ger alla en chans att göra sig hörda

2

lekande / springande / körande / ansträngande /
stående / stående / sittande / strålende

3

1. tjänst | 2. komma överens | 3. överdriva |
4. ta reda på | 5. service

4

1. Mia överdriver ofta | 2. att du inte överdriver |
3. som också säljer grön el | 4. Till dem hör inte Röd |
5. som bara levererar el från vind och vattenkraft |
6. som gärna vill säga något | 7. Peter har alltid mer
att säga | 8. att det alltid är mammorna som rusar
till dagis | 9. Papporna har aldrig tid.

5

1. Vems bil är det? | 2. Vem åt du lunch med? |
3. Vilken buss ska vi ta? | 4. Vem har du berättat det för? | 5. Vilkas cyklar ska vi ta? | 6. Vems tur är det? | 7. Vad tycker du om filmen?

6

Ta med dig en id-handling när du ska rösta så att du kan legitimera dig.
Ta valsedlar för olika partier och ett valkuvert vid ingången till vallokalen.
Gå bakom en valskärm.
Stoppa ner en valsedel i kuvertet.
Klistra igen valkuvertet.
Legitimera dig.
Lämna ditt valkuvert till en röstmottagare.
Röstmottagaren lägger i valkuvertet i en valurna.

7

1. Vad beror det på? | 2. Det är jag inte intresserad av. |
3. Vem har du köpt bilen av? | 4. Det har jag pratat med ordföranden om. | 5. Vad är du rädd för? |
6. Det är något som man kan njuta av.

8

1. b. | 2. e. | 3. d. | 4. a. | 5. c. | 6. f.

9

a
6 | 1 | 5 | 2 | 4 | 3

b
alldeles = helt | arg = förbannad | bli medlem = gå med | ganska = rätt | hand = näve | pojke = grabb | ändå = i alla fall

10

förberedelse | övertygelse | invandring |
förändring | rökning | klagomål | kostnad | krav |
ansvar | stöd | val | vård | beslut | förslag

9 Sverige och världen

1

Jantelagen innebär att man inte ska sticka ut från mängden.
Det är kanske lätt att tro att svenskar inte har känslor. Jag skulle vilja säga att vi kanske har ett annat sätt att uttrycka oss på.
Det kan vara provocerande för en svensk när någon framhäver sig själv.
Man får visst vara duktig men man bör inte säga det.

2

1. j. | 2. d. | 3. h. | 4. k. | 5. i. | 6. f. | 7. g. | 8. a. |
9. b. | 10. m. | 11. e. | 12. c. | 13. l.

3

olika 4 | påverka 1 | rikta uppmärksamheten på 5 |
säga 6 | vara annorlunda än 2 | uppförande 1 |
visa upp 3

4

1. tyckte | 2. tyckte | 3. tänkt | 4. trodde |
5. trodde | 6. tyckte | 7. trodde | 8. tyckte |
9. tyckte | 10. tycker | 11. tänker | 12. tycker |
13. tror | 14. tänker | 15. tänker

5

1. Borta, hemma | 2. framme, fram | 3. bort |
4. hemifrån | 5. inne, ut | 6. uppifrån | 7. upp, nerifrån

6

Förslag:
Å ena sidan är svenskarna hjälpsamma men å andra sidan är de reserverade.
Jag trivs bra med mitt nya jobb men jag saknar ändå de gamla kollegorna.
Jag är inte gärna ensam. Tvärtom, jag tycker om att lära känna nya människor.
Jag tycker inte om att resa utomlands på semestern. Däremot längtar jag efter lugn och ro hemma i trädgården.

7

obegriplig, ogift, ojämlik, olikhet, orättvisa,
ovanlig, ovän
förbjuden / tillåten | mörk / ljus | snabb / långsam |
snål / generös | tråkig / rolig

8

1. b. | 2. a. | 3. b. | 4. b. | 5. a.

9

1. j. | 2. i. | 3. a. | 4. g. | 5. k. | 6. l. | 7. f. | 8. c. |
9. m. | 10. e. | 11. h. | 12. d. | 13. b.

10

2. Flytten är ingen impulsgrej. | 5. Hierarkin spelar ingen roll | 6. Det ligger inget skräp på gatorna. |
7. Ingen vill sticka ut från mängden. | 8. Invandring är inget nytt fenomen.

11

1. De säger de inte har någon tid.
2. De säger att de inte har några pengar.
3. Han sa att det inte hade kommit någon buss.
4. Hon säger att hon inte behöver någon hjälp.
5. Han sa att han inte hade köpt något godis.

Repetition 3

Läsförståelse

1. c. | 2. a. | 3. b. | 4. c. | 5. a. | 6. c. | 7. c.

Hörförståelse

Intervju 1: fel, rätt

intervju 2: fel, rätt

intervju 3: fel, rätt

Ord och Grammatik

1. kommit | 2. fjärde | 3. Förra | 4. lyckades |
5. äntligen | 6. Det | 7. bra | 8. lördags | 9. kom |
10. tredje | 11. Österrike | 12. kom | 13. efter |
14. han | 15. fantastiskt | 16. Fast(än) | 17. gjorde |
18. fel | 19. slutet | 20. det

Transkriptionen

1 Välkomna tillbaka!

Uppgift B 2

- ▶ Hej Maria. Vad kul att se dig. Hur är det?
- ▶ Det är bra. Hur är det själv?
- ▶ Jag har jobbat hela sommaren. Men nu ska jag till Grekland i två veckor. Det ska bli så skönt. Hur var din och Märtas tågluffning?
- ▶ Den var väldigt lyckad.
- ▶ Vad kul. Vart åkte ni?
- ▶ Först åkte vi till Schweiz. Vi var i Genève och hälsade på Märtas släktingar. Sen åkte vi genom Frankrike och Italien till Slovenien, där vi stannade några dagar i Ljubljana.
- ▶ Spännande! Där har jag aldrig varit.
- ▶ Det var underbart. Ljubljana är en väldigt fin stad.
- ▶ Hur har det gått med maten då? Har ni ätit några speciella maträtter?
- ▶ Ja, det gjorde vi typ hela tiden. I Budapest åt vi en jättegod ungersk köttträtt och i Wien åt vi så klart sachertårter på Café Sacher.
- ▶ Hur bodde ni i städer där ni inte hade någon som ni känner då?
- ▶ Vi bodde mest på vandrarhem och vi hade tur, för alla ställen var väldigt bra.
- ▶ Men det måste varit tungt att bära runt på ryggsäckarna?

- ▶ Joo, lite grann.
- ▶ Hade ni sovsäckar med er?
- ▶ Nej, vi hade reslakan, men oftast fanns det lakan på vandrarhemmen.
- ▶ Vilka fler ställen var ni på?
- ▶ Sista stoppet innan vi åkte hem blev i Berlin.
- ▶ Berlin, vad kul. Där har jag pluggat i en termin. Vad kollade ni på i Berlin?
- ▶ Vi var och såg lite av berlinmuren. Sen gick vi och shoppade. Jag köpte en kjol och Märta ett linne.
- ▶ Tog ni många kort?
- ▶ Ja, nästan 300. Om du vill kan du få se dem nån dag, så kan jag berätta mera.
- ▶ Det skulle vara jättekul. Vi kan väl höras av.
- ▶ Ja, absolut. Jag ringer dig i veckan.

Uppgift B 4a

1. Det är vi som har flyttat in här.
2. Får jag fråga en sak? När går nästa tåg till Köpenhamn?
3. Har du tid att hjälpa mig? Hur gör man för att boka en biljett på nätet?
4. Ursäkta, finns det något apotek i närheten?
5. Vad ska vi ta? En smörgås?
6. Är det ledigt här?

2 Språk och kommunikation

Uppgift A 3

- ⓓ Christina, hur är det att arbeta som svensklärare?
- Det är roligt och lärorikt, tycker jag.
- ⓓ På vilket sätt är det lärorikt, tycker du?
- Man lär sig jämt nya saker om det egna språket och andra språk, om sin kultur och andra kulturer.
- ⓓ Vilka kurser undervisar du i?
- Just nu undervisar jag utländska läkare på alla nivåer, från nybörjare till avancerade.
- ⓓ Varifrån kommer dina deltagare?
- De kommer mest från Europa.
- ⓓ Varför lär de sig svenska?
- Därför att de ska jobba här. Och de som inte är läkare lär sig svenska av många andra olika skäl. Det kan t.ex. vara på grund av kärlek, ett stort Sverigeintresse, av politiska skäl.
- ⓓ Vad gör ni på lektionerna?
- Tjaa ... Vi försöker vara så aktiva som möjligt.
- ⓓ Det låter bra. Är svenska lätt för utlänningar?
- Det kan man inte säga generellt. Det beror naturligtvis på vem som lär sig svenska. För tysktalande är svenska ganska lätt, eftersom de båda språken är så lika.
- ⓓ Vad är speciellt svårt?
- Jaa, speciellt svårt ... Uttalet kan vara ganska svårt och ordföljden också. Där måste vi rätta de flesta felen. Andra fel är inte så störande och då rättar vi inte så mycket.
- ⓓ Vad gör de när de är klara med kursen? Gör de något prov då?
- Inte alla. Det beror på vilken kurs det är, om man vill ha ett internationellt bevis på vad man kan. I så fall gör man Swedexprovet.
- ⓓ Vad ska man kunna på det provet?
- Man ska kunna tala och bli förstådd och naturligtvis också förstå vad man hör, man ska förstå vad man läser, man måste själv kunna skriva ett brev, ja och så testar vi grammatik och ordförråd. Men det viktigaste är att kunna tala.
- ⓓ Tack för att du har svarat på mina frågor. Och lycka till med kurserna i fortsättningen också.

Uppgift B 3

- ⓓ Per Erik Sjösten i Ystad skriver om något som jag nog skulle kalla modeord, kanon som positiv förstärkning eller bara som ett ... ja som allmänt svarsord, bra, javisst. När började ordet få den betydelsen? Det är kanske inte ett modeord eller är det nytt eller ...
- Nää, det är ... det kan ju vara ett modeord på så sätt att det används plötsligt i år mer än det användes för tre år sedan. Men det här förstärkande ledet *kanon* som vi har i kanonbra, kanonsuccé och kanonväder har vi faktiskt i svenskan använt sedan 1903. Och det är nog lite överraskande för många tror jag men, men ... Det gör alltså en ... ja ... kanonsuccé, dundersuccé braksuccé, det finns ju lite olika varianter.
- ⓓ Det har legat här och pyrt och exploderat här under tjugohundratalets första år ... kanske ...
- Jag tror nog att för dem som har tonåringar hemma, om man så betraktar det här, så räcker det nog inte med att säga bra, det ska vara grymt bra, svinbra, kanonbra och görbra och skitbra och vad det nu är. Och det är möjligt att ... använder man de här förstärkande leden väldigt ofta, så blir de lite tjatiga och så byter man och jag har en känsla av att man byter oftare förstärkande led när man är 15 än 55.

3 Etapper i livet

Uppgift A 5

1.

Tills jag var sex år gammal bodde vi i stan. Men 1987 flyttade vi ut på landet där mamma och pappa hade byggt det här huset. Pappa hade fått ett nytt jobb på Sparbanken här i samhället medan mamma fick längre till sitt jobb på skolan i stan. Det var fantastiskt för oss barn. Här fick vi mer plats och en stor trädgård som vi älskade att leka i.

2.

För sju år sedan cyklade vi på Sverigeleden mellan Boden och Sundsvall. Ett år tidigare hade vi cyklat den första etappen mellan Karesuando och Boden. Innan vi startade hade vi förberett turerna noga. Rasterna var viktiga för att ta sig en titt på kartorna och för att fylla på med mat och dryck för att kunna orka fram till målet på kvällen.

3.

Här är vi på vår kusins bröllop i Schweiz. Det är dagen efter och vi är ute och tittar på stan. Vi flög dit dagen före bröllopet och mitt bagage hade inte kommit med på vårt flyg. Efter att vi hade ringt och pratat med olika människor fick vi tag på rätt person som lovade att skicka resväskan till vårt hotell. Det gjorde de också men resväskan kom inte förrän i sista minuten så jag var ganska nervös.

4.

Tänk vad kul att så många kom när syrran tog studenten. Först åt vi inne där vi hade dukat fint men efter middagen gick alla ut, satt i trädgården och drack kaffe eller spelade boll. Innan vi kunde ta det här kortet fick vi samla ihop alla. Sedan fortsatte festen hela dagen. De sista gästerna gick inte förrän efter midnatt.

Repetition 1 övningar

Hörförståelse

Uppgift 1

- D Det är Ola.
- D Hej Ola, det är Sonja.
- D Hej Sonja. Vad kul att höra från dig. Det är ju längesedan nu. Hur har du det?
- D Jo tack, bra. Och du då.
- D Det knallar och går.
- D Ni har ju en så fin konstrunda i stan har jag läst. Jag har tänkt besöka den i helgen.
- D Ja du, det är en bra idé. Jag hade gärna guidat dig men vi ska ju på konfirmation.

- D Det gör inget, men om du kunde ge oss några tips vore det bra.
- D Det gör jag gärna. Parkera vid Stadsbiblioteket. Där står den största skulpturen, en Pinocchiofigur. Det har blivit många diskussioner om den. Sedan fortsätter ni rakt fram.
- D Ja, rakt fram.
- D När ni kommer till andra korsningen, precis där tidningsaffären ligger, sväng till vänster och gå rakt fram tills ni kommer till ån. Där står min favoritskulptur, det är en stor, grön kanin.
- D Det låter ju kul.
- D Sedan fortsätter ni till höger längs ån. Ni kommer förbi ett litet torg och där står flera skulpturer. Fortsätt sedan till vänster över bron in i Stadsparken. Där tar ni till höger meddetsamma och fortsätter utmed ån.
- D Är det där Badhuset ligger?
- D Nej, det är till vänster. Ni måste gå till höger och sedan tar ni till höger igen över den andra bron...
- D ... den andra bron till höger, ja ...
- D Ja och där står en skulptur som ni inte kan missa. Fortsätt rakt fram och sedan ..., vänta, hur ska jag förklara, ta den tredje gatan till höger. Sväng sedan in på ..., ja, vilken är det, tredje gatan till vänster. När ni kommer till en kyrka tar ni till höger och sedan första gatan till höger igen...
- D ... till höger, ja jag är med ...
- D Då har ni gått förbi de flesta skulpturerna. Nu är ni på en lång bred gata ...
- D ... mm ...
- D Och går bara rakt fram så kommer ni rakt på Pinocchiofiguren igen. Ni ser den på långt håll.
- D Tack för hjälpen. Nu vet jag lite mer. Vi hörs.
- D Det ska bli roligt att höra vad ni tycker. Hej då.

Uppgift 2

Hej Isabell. Det är Karin. Nu är det klart med biljetterna. Vi tar inte det billiga flyget på onsdag utan vi tar flyget på torsdag morgon. Det känns säkrare så. Vi tar taxi till Arlanda och väntar där tills flyget går. Vi är i Hannover klockan 10:10. Jag hoppas att det går bra. Du har ju lovat att hämta oss på flygplatsen. Jag ger dig mitt mobilnummer för säkerhets skull. Det är 070 / 712 68 18. Man vet ju aldrig om du råkar hamna i en bilkö eller något sådant. Det är ju så otroligt mycket trafik nuförtiden. Kan du ge mig ditt nummer också, så ringer vi om vi blir försenade. Jag tror att det var allt. Vi ses på torsdag. Hej då.

4 Hur blir framtiden?

Uppgift A 2

- D Titta bara vilken elräkning jag har fått. Det blir dyrare och dyrare. Och ändå tycker jag att jag sparar in så mycket jag kan på energin.
- D Ja vi funderar också en hel del. Man måste ju också tänka på att skydda miljön.
- D Jag skulle egentligen köpa en ny frys men jag väntar tills den går sönder. I och för sig, ... den är gammal och energikrävande men alla andra apparater, både spis, diskmaskin och kyl är nyinköpta och energisnåla.
- D Vi försöker köpa närodlat grönsaker så ofta det går.
- D Men hur är det med bilen? Era jobb ligger ju på gångavstånd i stan.
- D Jo, det förstås. Bilen skulle vi kunna sälja. Men det är ju så kul att köra bil och bekvämt.
- D Men jag är beroende av en bil för att komma till mitt arbete. Men jag försöker på alla sätt köra bil på ett energisnålt sätt.
- D Ja, jag vet. Jag har bytt ut alla glödlampor mot lågenergilampor.
- D Det skulle jag också ha gjort, bara de inte var så dyra.
- D Ja, men man sparar in väldigt mycket energi. Och så stänger jag av teven helt varje kväll och inte bara trycker på fjärrkontrollen. Jag drar ur sladden.
- D Jag kan nog tänka mig att dra ner lite på de dyra semesterresorna. Men visst är det härligt att flyga till värmen på vintern.
- D Men en skidsemester i Åre är inte heller dumt.

Uppgift B 4b

1.

Att jag gillar kläder och skor är ingen nyhet men nu har jag för första gången klickat hem en snygg kappa från nätet. Det ska bli jättespännande att se om den passar. Jag hoppas det. Man har ju i och för sig fjorton dagars ångerrätt i Sverige, men skicka tillbaka ..., det är ju besvärligt. I så fall kommer jag nog inte att beställa mer på nätet.

2.

Nätshopping kan nog vara praktiskt och billigt men jag är ändå inte övertygad att det är bra att beställa. Man hör och läser ju mycket om att det inte är så säkert med betalningen över nätet. Jag vill kunna se och ta på en produkt innan jag köper den. Den personliga servicen är viktig för mig.

3.

Ibland säger folk att man får bättre hjälp i en vanlig butik men det håller jag inte med om. Nuförtiden är det dyrt med personal och man kan få vänta länge innan man får hjälp. Och ibland är det extrapersonal som inte vet lika mycket som de ordinarie.

4.

Jag tycker inte alls om att handla i affärer när jag köper kläder. Att shoppa på nätet är perfekt när man har jobb och familj som kräver ens uppmärksamhet. Nätshopping har blivit allt roligare och pålitligare. Man kan sitta hemma i lugn och ro och välja när man vill. Man behöver inte rusa runt halva stan för att leta efter saker i rätt färg eller storlek.

Lektion 4 – Övningar

Övning 9

- D Får jag störa er lite grann? Jag har några frågor om vanor som har med miljön att göra.
- D Javisst, det går bra.
- D Statistiken säger att varje svensk slänger 100 kilo livsmedel per år. Det betyder att var sjätte matkasse som du bär hem går direkt i soporna. Kan dessa siffror stämma? Hur ofta slänger du mat som har blivit dålig?
- D Jag är van att storhandla. Då får man lätt gammal mat i kylskåpet. Så visst händer det att jag måste slänga mat några gånger i veckan.
- D Nää ... ser den bra ut och luktar som den ska så smakar jag på den ... bäst-före-datum är ju bara en rekommendation. Nej, jag slänger väldigt sällan något, man kan ju ha roligare för pengarna. Det som blir över använder jag till lunchlådor.
- D Och era matvanor då? Hur ofta äter ni t.ex. nötkött?
- D Aldrig. Jag äter vegetariskt varje dag.
- D En god biff unnar jag mig två, tre gånger i månaden kanske. Men annars, när det gäller kött blir det kyckling eller lamm då och då. Och fisk äter jag minst en gång i veckan.
- D Tack för informationen.

5 Förändringar

Uppgift A 3c

- ⓓ Nej men hej. Jag som precis tänkte ringa och höra hur det är. Det är ju ett tag sedan vi träffades.
- Jaa du, det är det. Det har hänt ganska mycket sedan dess. Jag har fått ett nytt jobb.
- ⓓ Nähä. Det är inte sant! Berätta!
- Jag ska arbeta som förskollärare. Jag har alltid velat ha med människor att göra så till slut började jag utbilda mig, delvis på distans.
- ⓓ Jaha, vilken tur du har. Var det inte svårt att få jobbet?
- Nej, det var inte alls svårt. Det är så stor brist på sådana med min utbildning nu.
- ⓓ Jaha, säger du det? Det visste jag inte.
- Jag är jättenöjd med jobbet. Och personalen verkar trevlig. Men nackdelarna är att lönen är så låg och att vi måste arbeta med alldeles för stora barngrupper.
- ⓓ Har du inte tänkt på att gå med i facket?
- Jo det har jag faktiskt. Förresten jag ska flytta lite närmare skolan. Det är för långt för att pendla, tycker jag.
- ⓓ Jaså ska du det? Vi hjälper dig gärna så säg bara till om du behöver hjälp.
- Tack för det. Det var snällt. Det var kul att träffas. Vi hörs.
- ⓓ Det gör vi.

Uppgift B 2a

- ⓓ Jag har hört att ni bägge jobbar som volontärer. Är ni med i samma organisation?
- Ja tidigare, men förra året bildades en ny organisation av ett par studenter och där är jag med nu.
- ⓓ Jag frågar därför att jag själv skulle vilja göra något sådant. Vad är det för organisationer som ni är med i?
- Ja, min organisation har olika projekt i hela världen, t. ex. second handbutiker för att kunna återanvända grejer och butiker för rättvis handel. I en sådan arbetar jag.
- ⓓ Vad gör du mer konkret?
- Jag har fått möjligheten att tillbringa tre månader i Indien och Nepal som volontär. Där har jag besökt producenter vars produkter vi importerar och säljer här hemma.
- ⓓ Tänk vad spännande det låter. Jag visste inte att man kunde vara volontär utomlands också.
- Det kan man. Nu ska jag resa runt i Sverige och hålla föredrag för dem som säljer varorna.
- ⓓ Och du då, vad handlar ditt projekt om?

- Jag jobbar med invandrarungdomar. Det är ett projekt för att integrera dem i föreningslivet.
- ⓓ Är det för att de ska få mer kontakt med svenska ungdomar?
- Precis. Vi åker runt tillsammans med dem och låter dem prova på olika aktiviteter typ idrottsföreningar, friidrott, fotboll för tjejer eller teater och sådana saker. Nästa vecka ska vi göra en insamling så att vi får pengar till ett nytt projekt.
- ⓓ Är det mest ungdomar som jobbar ideellt eller även äldre?
- Det beror på. I min grupp är det mest ungdomar som är med. Några av dem sysslar med läxhjälp. I butikerna är det mest äldre personer som jobbar.
- ⓓ Vad är orsaken till att ni engagerar er?
- Jag är med för att det är kul, för att man lär sig mycket och för att man kan hjälpa människor.
- Och så träffar man många människor med olika kulturell bakgrund. Därför är jag med.
- ⓓ Vad bra att få reda på lite mer. Tack ska ni ha.

Lektion 5 – Övningar

Övning 6

Hej, det är Mikael. Jag har hittat den där boken som du ville ha. Jag skickar den i morgon. När ska du på intervjun? Är det något mer som jag kan hjälpa dig med? Ring i så fall. De frågar säkert vad du vet om företaget. Titta på deras hemsida. Där står det viktiga. Jag håller tummarna. Lycka till!

6 Har du hört, har du sett?

Uppgift A 2c

1.

- Ⓓ Har du hört att grannarna har haft inbrott?
- Nej. Vad hände?
- Ⓓ Det var i helgen när de var bortresta. Tjuvarna hade brutit sig in från baksidan. De hade stulit allting som var värdefullt, konsten på väggarna, smyckena ... du vet väl ... Evas alla halsband och örhängen ... och den dyra stereoanläggningen.
- Men det är ju fruktansvärt!
- Ⓓ Och det värsta är att de hade försäkrat sina värdesaker alldeles för lågt.
- Det är inte klokt.

2.

- Ⓓ Har det hänt något intressant?
- Karin öppnade sin nya konstutställning i lördags. Det blev succé.
- Ⓓ Vad roligt!
- Och så kom det en journalist som intervjuade henne och tog flera kort. Och idag är det en stor artikel om utställningen. Den är riktigt positiv.
- Ⓓ Får jag se? Titta, vilket bra foto. Vad glad hon ser ut.
- Det kan hända att hon får vara med på en större utställning i Stockholm i vår. Det sa Johan.
- Ⓓ Vad kul!

3.

- Ⓓ Saluhallen ska stänga om en månad.
- Hur vet du det?
- Ⓓ Det står i tidningen.
- Det är inte sant! Varför ska de stänga?
- Ⓓ Omsättningen har minskat den sista tiden, står det här. Det lönar sig inte längre, påstår ägaren.
- Vad konstigt! Där är ju alltid många kunder. I alla fall när jag handlar där.
- Ⓓ Ja jag är också förvånad. Det är många som måste stänga.

Uppgift B 3a

1.

- Ⓓ Ursäkta, får jag störa dig ett tag?
- Javisst, vad gäller det?
- Ⓓ Jag skriver en artikel om filmprogrammet. Vad tyckte du om den här filmen?
- Det var en gullig svensk film. Men man har ju sett det här förr. En storstadsbo kommer till en liten byhåla och rör upp känslor. Det är en otroligt klyschig och fånig film. Jag är inte imponerad av handlingen. Det enda bra med filmen var skådespelarna.
- Ⓓ Tack ska du ha.

2.

- Ⓓ Förlåt, får jag fråga en sak? Vad säger du om filmen som du precis har sett?
- Filmen var en bra blandning av komik och dramatik med en bra handling om hur det kan vara i en helt vanlig by i Sverige när det kommer dit folk från storstan och förstör stämningen. Det var fascinerande att se hur mästertligt regissören skildrar mötet mellan ett gammalt Sverige och ett modernt Sverige. Alla skådespelarna var suveräna. Väldigt sevärd film.
- Ⓓ Tack för det.

3.

- Ⓓ Vad tyckte du om filmen?
- Jag tyckte att det var en mycket gripande film som tilltalade hjärtat. Man fick både skratta och gråta. Handlingen var mycket bra och skådespelarna var fantastiska. Frida Hallgren i huvudrollen var hur charmig som helst. Det var en underbar film. Jag rekommenderar den verkligen.
- Ⓓ Tack.

4.

- Ⓓ Får jag fråga dig också om filmen? Är den bra?
- Rätt bra, men lite överskattad är den allt. Såå himla bra är den faktiskt inte. Filmen är verkligen ultrasvensk. En solig sommar ute på landet, med en blond och blåögd huvudrollsinnehavare. Det blir lätt uttjat. Den här filmen griper aldrig riktigt tag i mig. Besviken också med tanke på skådespelarskaran som åtminstone hade kunnat prestera lite iaf ...
- Ⓓ Tack.

Repetition 2

Övning 2

1.

Malin som ju också bor i hyreshus har berättat något liknande. Häromdagen kom hon ner i källaren för att tvätta och då var där redan en kille som hon aldrig sett förut och han hade precis satt igång tvättmaskinen fastän det var hennes tvättid. "Ursäkta, men vad sysslar du med? frågade hon ilsket.

2.

Tänk vad som kan hända! Jag läste i tidningen att en fyraårig pojke stod kvar på perrongen medan hans familj befann sig ombord på tåget med väskorna. Rätt som det var stängdes dörrarna. Men trots att pappan försökte få föraren att öppna dörrarna startade han tåget och körde vidare.

3.

Hur det kom sig att jag blev förskollärare? Jag hade länge funderat på att byta jobb. Men när jag plötsligt blev arbetslös var jag tvungen att söka något annat. En dag fick jag se en annons i tidningen.

Repetition 2 – Övningar

Hörförståelse

Uppgift 1

Hej, det är Tomas. Du, jag kommer lite senare. Det har tyvärr skett en olycka med bilen, jag var ute med tjänstebilen, den blåa Volvon. Jag var på fabriken i morse och vid 11-tiden så var jag på väg in till firman på Norra Promenaden och när jag kom till korsningen vid Packhusgatan var bilen som körde framför mig, en grå BMW, tvungen att bromsa för en cyklist som kom från vänster och jag hann aldrig stanna utan körde på bakifrån. Bägge bilarna fick skador. Jag körde in i den andra bilens stötfångare men varken jag eller killen som körde blev skadade. Vi kallade på polisen och fick naturligtvis blåsa båda två, men det var OK. Vi har ett vittne till olyckan och hon säger att hon själv har varit med om att cyklister kört rakt ut och att de kommer från båda håll. Nu ska jag göra en skadeanmälan och så får vi se vad det blir av det. Vi ses om ett tag.

Uppgift 2

Program 1

Varje morgon som jag passerar anslagstavlan nere vid tågstationen så står det alltid något nytt. En liten oansenlig lapp om hundar, som behöver en dagmatte eller något möte med en talare på ett språk som jag inte förstår, men kan ana har något viktigt att säga. Och borttappade nycklar eller, som blir allt vanligare, att någon vill städa min lägenhet. – Och du som inte hinner, jag hjälper dig.

Så börjar de alla, vars telefonnummer jag ringde och hamnade hos Lars-Åke i Hässelby. Han lovade tvätta mina fönster, städa, rensa i rabatterna, planera min hushållsekonomi, laga både min bil och min dator och till och med ge mig en ansiktsbehandling. Allt för ett fast pris, inklusive moms. Och dessutom så står det att han är både noggrann och flexibel.

Program 2

– Idag har jag på mig en kaschmirtröja från Filippa K, ett linne från Mona & Holly och jeans från Jo och skor från Vagabond.

Sjukt viktigt har det blivit med märkeskläder. Det säger Hanna Sevén, 17-årig gymnasieelev i Stockholm.

Och pressen på ungdomarna att ha de rätta märkeskläderna har ökat. Och då inte bara för att det är snyggt eller modernt utan också som en statusmarkör. Genom märkena vill man visa vem man är eller vem man vill vara och vilken grupp man tillhör.

Program 3

D Semestern 2017, hur kommer den att se ut egentligen i klimatförändringarnas spår?

► Inom Europa 2017 åker nästan alla tåg. Ja och så inom Sverige har cyklingen kommit som ett starkt alternativ för den närmare semestern så att många svenskar åker på cykelsemester och har fantastiskt trevligt boende med mat och så vidare som är anpassat till kortare cykelsträckor.

D Flyget, vad händer med det?

► Flyget 2017, där håller man på att fasa ut de här äldre flottorna av flygplanen och har bytt ut ... har börjat sakta fasa in alternativa bränslen för flygen och de nya flygplanstyperna som flyger på biogasbränsle då har fasats in då ...

7 Vårt avlånga land

Uppgift A 5

1.

När jag var liten tillbringade min familj somrarna hos mormor på hennes gård. Det var spännande med alla djuren för mig som stadsbarn. De hade hästar, kor och grisar. Det var mormor som skötte hönsen. Jag hjälpte henne att mata dem. Jag älskade de små kycklingarna. Vad jag speciellt kommer ihåg från somrarna är de häftiga åskvädren. När det åskade brukade jag sitta med pappa på verandan och beundra blixarna och räkna dem. Och sedan kom skurarna. Men åskvädren försvann lika fort som de hade kommit.

2.

Jag älskar alltid havet men allra mest på hösten. När de sista badgästerna har försvunnit har jag och några andra stranden för oss själva. Jag går miltals med min hund, plockar några fina stenar, hör hur måsarna skriker och njuter när vinden biter i ansiktet. Många blir deprimerade av det här vädret men för mig har dimman över havet och stormarna på hösten sin charm.

3.

Jag gillar Sälen. Inte exotiska platser som Kebnekaise eller Mont Blanc. Jag har tröttnat på alpin utförsåkning. Jag går på tur i stället. Solskensturen är min favorittur. Leden går upp till Sälenfjällens högsta topp med milsvid utsikt och sedan går det utför genom storskogen. Namnet gör rätt för sig, solen skiner, det är perfekt. Gnistrande snö. Men helt ofarligt är det ändå inte. Plötsligt en gång stod de bara där, en älgko med en kalv. Det var bäst att slå till reträtt. Och det gjorde jag.

4.

Sommaren på Österlen, det är för mig långa cykelturer i alla väder, i ur och skur eller i strålande sol. Det är tidiga morgondopp i havet och söndagsmiddagar med sparris, lammstek och rabarberefterrätt i trädgården. Det är åkrar, böljande kullar och charmiga fiskehamnar.

Uppgift B 1b

D Hej!

► Hej! Jag har haft inbrott i min bil.
Kan jag anmäla det här?

D Jovisst. Då ska jag skriva upp det. Ett ögonblick. Så där ja. Först tar vi personuppgifterna. Vad heter du i förnamn?

► Andreas.

D Och i efternamn?

► Rohlfing.

D Ditt personnummer?

► Jag har inget personnummer. Jag kommer från Tyskland.

D Då behöver vi ditt födelsedatum i stället.

► 19740311.

D Och var bor du?

► På Steinstraße 32 i Hamburg.

D Telefon och riktnummer?

► Mitt mobilnummer är 0049 175 456 78 12

D Var hände det?

► Bilen stod på parkeringsplatsen där ute.
Jag upptäckte inbrottet när jag kom ut från hotellet i morse.

D Vilken tid var det.

► Jaa, det var strax efter nio.

D När ställde du bilen där?

► Det var i går kväll vid åttatiden.

D Jaha. Har du vittne till att bilen var oskadad när du lämnade den.

► Nej tyvärr inte, jag var ensam.

D Kan du beskriva skadorna som bilen har fått?

► Ja, en fönsterruta är inslagen och sedan har låset till den högra framdörren blivit uppbrutet, och luckan till handskfacket är också uppbruten.

D Och vad har blivit stulet?

► Hela bilen är genomsökt. Bilradion är borttagen ur panelen. En sportjacka saknas och en GPS som låg under ett framsäte. Båda strålkastarna har blivit bortmonterade och stulna.

D Vilket är registreringsnumret på din bil?

► HH-AX-180. Den är registrerad i Tyskland.

D Vilket försäkringsbolag har du?

► Här är mitt försäkringskort. Där står alla uppgifter.

D Tack ska du ha.

8 Göra sig hörd

Uppgift A 2b

- ▶ Hur får ni familj och arbetsliv att gå ihop? Inte alls, tycker jag. För mig känns det svårt att hinna med både jobb och hem, barn och partner, släktingar och vänner. Jag pusslar hit och dit i almanackan för att alla bitar ska få sin plats.
- ▶ Men tänk, så negativt du ser det! Vi, alltså min man och jag, vi delar våra vab-dagar rakt av ...
- ▶ Förlåt, men det förstår jag inte.
- ▶ ... Nä, Andreas, det kan du ju inte veta. Vab-dagar, det betyder vård av barn.
- ▶ Jaha.
- ▶ ...var var jag nu igen, jo vi tar varannan dag. Och så har jag en förstående chef. Genom att jobba hemifrån en till två dagar i veckan och ta hjälp av svärföräldrarna så får jag lösningen på livspusslet.
- ▶ Numera pratas det jämt om livspussel. Vilket förfärligt ord! Livet är väl inte något som ska pusslas ihop. Det är väl i stället något som man ska njuta av.
- ▶ Förlåt, det var lite för fort. Jag förstod inte.
- ▶ Jo jag sa att jag tycker att man ska njuta av livet, eller hur?
- ▶ Visst. Det är klart.
- ▶ Men det är väl ändå inte rättvist att det alltid är mammorna som måste rusa till dagis och hämta? Det är märkligt att papporna aldrig kan hämta och att deras yrkesliv kan försätta som tidigare utan problem.
- ▶ En perfekt balans mellan jobb och familjeliv? Det tror jag inte på. Jag har tre barn och jag är inte ett dugg stressad men så har de inte heller tusen fritidsaktiviteter. Det kanske räcker med lite mindre. Inte satt våra föräldrar och gnällde över att de inte fick livspusslet att gå ihop.
- ▶ Men en sak måste jag säga. Både när det gäller jämställdhet och föräldraförsäkring är Sverige unikt ...
- ▶ Vad menar du med det, unikt?
- ▶ ... jaa, att jämställdheten har kommit längst i Sverige och ja, att föräldraförsäkringen är något speciellt ...
- ▶ Mmm.
- ▶ ... och andra länder kommer säkert att följa efter. När jag träffar kolleger från andra länder får jag ofta frågor om föräldraförsäkringen.

Uppgift A 6

- ▶ Anna-Karin kunde ju inte komma idag. Skulle du kunna skriva ett meddelande till henne och tala om vad vi bestämde, när vi ska träffas nästa gång och vad vi ska prata om då? Håkan och Eva ska förbereda några punkter men be henne också förbereda lite. Hon har ju också synpunkter på den saken.
- ▶ Ok, det ska jag göra.
- ▶ Tack ska du ha.

Uppgift B 2

Vart fjärde år röstar svenska folket. Det är egentligen tre val på en gång. Vi väljer vem som ska sitta i riksdagen men även vem som ska sitta i landstingsfullmäktige och i kommunfullmäktige.

Landstinget har hand om bland annat sjukvård och kollektivtrafik och kommunen ansvarar för skolor, förskolor, äldreomsorg och brandkår och annat.

Svenska medborgare som är eller som någon gång har varit folkbokförda i Sverige har rösträtt. Ja och så måste de ha fyllt 18 år. Till landstings- och kommunalval har dessutom EU-medborgare rösträtt under samma förutsättningar. Utländska medborgare från andra länder måste ha varit skrivna i Sverige i mer än tre år i följd före valdagen för att få rösta i landstings- och kommunalvalen.

Rösträtt för män infördes 1909 och 1919 beslöt riksdagen att införa kvinnlig rösträtt.

9 Sverige och världen

Uppgift A 2a

Familjen Medelsvensson heter egentligen Johansson i efternamn. Pappan i familjen heter Lars och är 39 år. Mamma heter Anna och är 42 år. Tillsammans har de två barn, en kille som heter Johan och är 15 år och en tjej som heter Emma och är 12 år. Emma har en månadspeng på 150 kronor och Johan har, som han tycker, med ålderns rätt lite mer, cirka 250 kronor. De läser sina läxor en till två timmar i veckan. Allt enligt Statistiska Centralbyrån som publicerade sin senaste årsbok 2007 med siffror på allt mellan himmel och jord.

Lars är lite överviktig och arbetar inom industrin. Anna jobbar inom vård och omsorg och har lite nackvärk.

Familjen har 32 000 kronor att röra sig med varje månad, av dem gör de av med 31 300.

Statistiska Centralbyrån konstaterar också att familjen har en silvergrå Volvo av 2000 års modell, men att Anna egentligen hade velat ha en röd.

Villa och Volvo alltså, men däremot ingen vovve.

Tillsammans dricker Anna och Lars en liter vin i veckan och tar varsin 6:a starksprit. Dessutom klämmer de tillsammans tre burkar starköl i veckan. Familjen sätter i sig 1,2 kg godis varje vecka. Ingen av föräldrarna röker.

Uppgift A 8

Samtal med Katja och Stefan från Tyskland

- ▶ Varför har ni flyttat till Sverige?
- ▷ För jobbets skull. Arbetslösheten är fortfarande hög i Tyskland.
- ▶ Har ni redan fått jobb?
- ▷ Jag hade fått jobb innan vi kom hit. Jag är golvläggare och arbetar på ett företag i Gnosjö.
- ▶ Däremot har jag inte fått något jobb än. Jag är förskollärare men jag hoppas att jag kommer att få en praktiktjänst snart. Vi tycker att Sverige är barnvänligare och vi tror att våra barn kommer att få en lugnare uppväxt i Sverige.
- ▶ Blir det inte ekonomiskt påfrestande med en sådan flytt från land till land?
- ▷ Tvärtom, vi får mer pengar över i Sverige. Vi har jämfört avgifter. Vatten, avlopp och sophämtning är hälften så dyrt här.
- ▶ Kände ni till Sverige innan ni kom hit?
- ▶ Vi har redan semestrat i Småland. Vi gillar naturen och att man kan vara ute i naturen utan att stöta på andra människor. Men å andra sidan är det en helt annan sak att bo och arbeta i ett land än att semestra där. Jag saknar naturligtvis släkten och vännerna.
- ▷ Det var lättare att få kontakt hemma. Man diskuterade mer. Men jag trivs med mentaliteten här, folk hjälper varandra.
- ▶ Vad roligt att höra.

Samtal med Isabelle från Frankrike

- ▶ Hur kommer det sig att du är i Sverige?
- ▷ Jag valde att göra min utbytestermi i Sverige, eftersom jag gärna ville lära känna nya kulturer.
- ▶ Och, hur är det?
- ▷ När jag kom till Sverige för första gången tyckte jag att det var fruktansvärt kallt och mörkt och det har jag fortfarande inte vant mig vid. Men det är positivt hur rent allt är i Sverige, det ligger inte skräp på gatorna och trafiken flyter lugnt och disciplinerat.
- ▶ Och människorna då?
- ▷ Jag trivs bra med svenskarna, de är vänliga. Vad jag gillar är att de visar respekt mot sina medmänniskor. Respekt mot andra spelar en stor roll i Sverige, tycker jag. Det visar sig inte minst i förhållandet mellan studenter och deras lärare. Även mellan yngre och äldre människor är förhållandet mer jämställt och inte präglat av hierarki.
- ▶ Det hör man ofta. Men du märker väl några skillnader också?
- ▷ Jag tycker att svenskarna är blyga, de håller avstånd till andra. Men när man har bott ett tag i Sverige märker man att de är mycket ärliga, de menar vad de säger. Det är väldigt lätt att arbeta med dem, de är bra organiserade och planerar alltid, ibland lite för mycket tycker jag. De är inte spontana som vi är i Frankrike.

Uppgift B 4a

1. Glöm inte att ta en nummerlapp när du går ut och handlar. Allt ska vara rättvist.
2. Betala din skatt utan att klaga och fiffla. Skatt betalas ju för den service som man vill ha.
3. Ligg lågt och var ödmjuk. Prata inte om vad du kan utan gör det istället.
4. Stridslust är ett karaktärsdrag som svenskar definitivt inte tycker om. Allt ska vara lugnt och alla ska vara överens. Är du inte överens med gruppen, då får du ge dig.

5.

Svenskar kan visst vara arga eller ledsna men de behåller alltid sin distans gentemot omvärlden. Man gnäller inte i onödan, man står i kö och väntar på sin tur utan att klaga.

Repetition 3

Uppgift 2a

- Ⓓ Det tog en jökla tid innan hon kom.
- Ⓐ Det var en jävla bra match.
- Ⓐ Jag ger mig fan på att träna varje dag.
- Ⓓ Nu ser man hur förbannat viktigt det är att hålla sig i form.
- Ⓐ Du är en jävel på att cykla.
- Ⓓ Helvete!

Uppgift 3d

Lyssna på fem svenskar som kommer från fem olika regioner. De presenterar sig själva.

Repetition 3 – Övningar

Hörförståelse

Intervju 1

- Ⓓ Ursäkta, får jag störa dig en liten stund. Jag har en fråga.
- Ⓐ Javisst. Vad gäller det?
- Ⓓ Vad tycker du har förändrats till det bättre här i stan på sista tiden?
- Ⓐ Till det bättre? Gångtunneln under järnvägsspåren förstås. Det är något av det bästa som politikerna har kommit på. Den gör att vägen in till stan har blivit mycket kortare. Synd bara att den inte är för cyklister.
- Ⓓ Nää, det är klart. Något annat?
- Ⓐ Få se ... Jaa, en bra grej är att skolbarnen plockar skräp i grönområdena varje år. Det har blivit en tradition nu. Man ser skillnaderna. Barnen själva har slutat slänga så mycket skräp nu när de själva städar.
- Ⓓ Jaha, inte illa. Det skulle andra städer ta efter.
- Ⓐ Det är vad jag också tycker.
- Ⓓ Tack ska du ha för svaren.

Intervju 2

- Ⓓ Hejsan, får jag fråga dig en sak?
- Ⓐ Jaha, vad är det om?
- Ⓓ Jag undrar ... stan här, är det något som har blivit bättre, tycker du eller ...
- Ⓐ Det nya ungdomshuset, det har vi äntligen fått. Där kan vi typ spela musik och ta en fika och så. Förr hade vi ingenstans där vi kunde vara.
- Ⓓ Är det något mer som du tycker är bra?
- Ⓐ Jaa, att de har sänkt avgiften för ungdomar på simhallen och på utomhusbadet också.
- Ⓓ Så du gillar att simma?
- Ⓐ Ja, att simma är jätteroligt. Centralbadet är faktiskt grymt bra. Jag har simkort där.
- Ⓓ Vad kul. Lycka till med träningen. Tack för att du ställde upp.

Intervju 3

- Ⓓ Förlåt om jag stör men jag skulle vilja ställa en fråga.
- Ⓐ Jaha, vadå?
- Ⓓ Tycker du att något roligt har hänt i stan den senaste tiden?
- Ⓐ Roligt ...? Den nya rondellen vid norra infarten till centrum har i alla fall behövts länge. Det märks när man kör under rusningstid. Trafiken flyter mycket lugnare. Så det var väl använda pengar.
- Ⓓ Är det något annat som har förändrat stan positivt?
- Ⓐ Nää, jag vet inte precis. Jo förresten, Stora Torget har liksom ändrat karaktär lite. Se bara nu, så fort solen kommer fram sitter fullt med folk på kaféerna. Det är nästan som i sydliga länder.
- Ⓓ Det låter bra. Tack för det.